

Ramdala kyrka

56.1803, 15.7677

Kyrkan i Ramdala byggdes ursprungligen förmodligen redan i mitten av 1200-talet, och är med det den enda bevarade medeltidskyrkan i Östra delen av Blekinge.

Man har länge trott att Ramdala kyrka förmodligen hade två torn under medeltiden, ett i öster och ett i väster och då var en så kallad klövsadelskyrka, som då även fungerade som försvarsanläggning, med kanoner uppställda på ovanvåningen. Västtornet skall ha rivits på 1500-talet.

Men ny forskning visar att östtornet förmodligen är byggt på 1500-talets senare del eller möjligen i början av 1600-talet. Och de fyrkantiga igensatta öppningar som finns strax under murkrönet på korvinden, är inte skottgluggar utan så kallade bomhål, använda för att förankra byggnadsställningar. Slutsatsen blir att kyrkan under medeltiden inte hade mer än en våning vare sig i långhuset eller koret. Inte heller fanns det då något östtorn. Det tillkom senare. Det enda som återstår av den medeltida inredningen är altarskivan som idag ligger utanför korportalerna.

Under 1600-talet skedde omfattande förändringar av kyrkorummet. Då införskaffades den inredning än idag finns i kyrkan, som altarprydnaden, predikstolen, dopfunten och träbänkarna.

Den nuvarande ingången i väster byggdes på 1800-talet samtidigt som fönstren förstörades, och vid en restaurering på 1920-talet inrättades ett dopkapell i korets norra del.

Altaruppsatsen av trä är alltså troligen från 1600-talet och pryds av en målad framställning av nattvarden. På sidorna av tavlan liksom nedanför finns inskriptionsfält på danska. Dessutom finns texter på latin, som i översättning betyder "Guds ord förblir i evighet" - samt högas upp "Denne min älskade son."

De sex fälten på predikstolens korg har fem fält som framställer dygder. Från höger ser vi Måttligheten, Ståndaktigheten, Kärleken, Hoppet och Klokheten. Det sjätte fältet saknar sitt attribut.

På predikstolens baldakin finns i mitten kung Cristian IV:s monogram. Men namnskiffret har ändrats flera gånger. På 1800-talet ändrades C4 till O II för Oscar den andre. Även den senare avsatte kung Gustav IV Adolf ska tidigare - tillfälligt ha haft sitt monogram på baldakinen. Nu är alltså monogrammet återställt till det ursprungliga!

Predikstolen dateras till 1634 - och detta vet vi eftersom man på 1940-talet upptäckte en kalkmålning i den övre omfattningen på en tidigare dold stor fönsteromfattning. En skriftlig källa berättar att predikstolen först stod nedanför det stora fönstret, och säkert har fönstret förstörats samtidigt som målningen utfördes, för att ge prästen bra med ljus när han som i den då nya predikstolen.

Förutom årtalet 1634 kan vi bland annat se en text på både danska och latin, som i översättning lyder: "Är Gud med oss, vem kan då vara mot oss".

Motivskeppet är tillverkad av Axel Björling och skänktes till kyrkan 1986.

Läktarna byggdes förmodligen i slutet av 1600-talet för att alla sockenbor skulle få plats. På 1860-talet tillfogades ett framskjutande mittparti för att få plats med orgeln. Den nuvarande orgeln som installerades 1969 är byggd av Olof Hammarberg i Göteborg och är mekanisk.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Blekinges kyrkor". Lasse Larsson 2010. ISBN 978-91-86560-81-2

Folder: "Vägledning till Ramdala kyrka". 2002.